

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

**BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT
VAN 22 AUGUSTUS 2007
BETREFFENDE
DE TARIEVEN VOOR GESPREKSDOORGIFTE VAN BELGACOM
VOOR HET JAAR 2007**

Inhoudsopgave

1 Doel.....	3
2 Retroacta	3
3 Juridische basis	3
4 Tarieven voor gespreksdoorgifte	4
4.1 AANVANKELIJK VOORSTEL VAN BELGACOM	4
4.2 ANALYSE VAN HET BIPT EN MOTIVERING.....	4
4.2.1 <i>Ontwikkelingen ten opzichte van de tarieven van BRIO 2006</i>	4
4.2.2 <i>Bepaling van "redelijke" tarieven</i>	4
5 Resultaten.....	6
5.1 GEMIDDELDE TARIEVEN PER MINUUT (IN EUROCENT).....	6
5.2 OPDELING VAN DE GEMIDDELDE TARIEVEN PER MINUUT IN EEN COMPONENT PEAK/OFF-PEAK EN IN EEN COMPONENT SET-UP/DURATION (IN EUROCENT).....	7
6 Besluit	7
7 Beroepsmogelijkheden	7

1 DOEL

Dit besluit legt, na verificatie van de onderliggende kosten van Belgacom en in het licht van de verplichting om redelijke prijzen toe te passen waaraan deze operator onderworpen is, de bepalingen vast die gelden voor de tarieven voor gespreksdoorgifte van Belgacom.

2 RETROACTA

Het jaar 2006 werd gekenmerkt door het aannemen van besluiten tot invoering van het nieuwe regelgevingskader inzake elektronische communicatie. Vroeger diende Belgacom, overeenkomstig het vroegere regelgevingskader, elk jaar voor 15 augustus een voorstel tot referentieaanbod in, dat zowel kwalitatieve aspecten als tariefaspecten omvatte. Dit aanbod maakte het voorwerp uit van een openbare consultatie en daarna van een besluit van het BIPT.

In een arrest van 16 juni 2006 verwierp het hof van beroep van Brussel de reglementaire bepalingen waardoor het BIPT de mogelijkheid wordt ontnomen om op elk ogenblik wijzigingen op te leggen in het referentieaanbod, en de bepalingen betreffende de geldigheidsduur van het referentieaanbod (punt 31 van het arrest).

Wegens dit arrest diende Belgacom geen voorstel tot referentieaanbod in voor het jaar 2007. Wat de kwalitatieve aspecten van zijn referentie-interconnectieaanbod betreft, stuurde Belgacom addenda naar het BIPT, respectievelijk met betrekking tot de loadsharing en de financiële waarborgen¹. Wat de kwantitatieve aspecten betreft, liet Belgacom weten dat het voorstander was van een stabilisatie van de interconnectietarieven op het niveau van 2006.

Via een mededeling van 22 december 2006 bracht het BIPT de markt op de hoogte van het uitstel van het besluit betreffende de interconnectietarieven 2007. Ondertussen moesten de tarieven blijven gelden die vermeld zijn in het referentie-interconnectieaanbod 2006 van Belgacom.

Talrijke brieven/e-mails werden uitgewisseld tussen het BIPT, zijn consultant Van Dijk Management Consultants en Belgacom om het kostenmodel waarop de interconnectietarieven zijn gebaseerd, bij te werken.

Er werd een ontwerpbesluit onderworpen aan openbare consultatie van 11 tot 27 juli 2007.

3 JURIDISCHE BASIS

Op 11 augustus 2006 heeft de Raad van het BIPT een besluit aangenomen betreffende de retail- en de wholesale-markt voor vaste telefonie. In dit besluit werd Belgacom geïdentificeerd als een operator met een sterke machtspositie op de volgende markt:

- Markt 10: gespreksdoorgiftdiensten in het vaste openbare telefoonnetwerk.

Wegens deze sterke machtspositie werden aan Belgacom onder andere correctiemaatregelen opgelegd inzake controle op de wholesale-prijzen:

- Analyse van markt 10 (bladzijde 268 van het besluit van 11 augustus 2006):

De tarieven die Belgacom aan de alternatieve operatoren factureert voor de levering van verrichtingen inzake toegang en interconnectie die nodig is voor de gespreksdoorgifte, inclusief de bijkomende diensten (collocatie, interconnectieverbindingen), moeten redelijk zijn.

¹ Deze addenda hebben daarna het voorwerp uitgemaakt van een consultatie en een mededeling van het BIPT.

4 TARIEVEN VOOR GESPREKSDOORGIFTE

4.1 AANVANKELIJK VOORSTEL VAN BELGACOM

Het aanvankelijke voorstel van Belgacom bestond in een algemene stabilisatie van de BRIO-tarieven, waaronder ook de tarieven voor gespreksdoorgifte.

Belgacom heeft niettemin aan het BIPT gegevens overgezonden met het oog op de actualisering van het kostenmodel voor die tarieven.

4.2 ANALYSE VAN HET BIPT EN MOTIVERING

4.2.1 Ontwikkelingen ten opzichte van de tarieven van BRIO 2006

Het uitgangspunt voor het bijwerken van het top-down model bestond erin zoveel mogelijk de methode te behouden zoals die door het BIPT was vastgesteld voor BRIO 2006 en die te actualiseren met de recentste gegevens. Aangezien het top-down model reeds het resultaat is van een reeks opeenvolgende verfijningen van het model dat voor de eerste keer uitgewerkt is in 1996 en aangezien de markt voor de interconnectiediensten reeds een zekere maturiteit heeft bereikt, kan immers van het principe worden uitgegaan dat bij het updaten van het model de klemtoon meer wordt gelegd op het bijwerken van de parameters dan op een verbetering van de methode. Als aanvulling op dit besluit, zal zo gauw mogelijk een actualisering van de beschrijving van het top-down kostenmodel worden gepubliceerd op de website van het BIPT.

De kapitaalkosten die worden gebruikt in het kader van dit besluit bedragen 11,44 % overeenkomstig het besluit van het BIPT van 22 november 2006.

De voornaamste elementen waaraan bij de update van het top-down model aandacht is besteed met het oog op de verificatie van de tarieven voor 2007 zijn de volgende:

- Netwerkkosten: De netwerkkosten zijn gevoelig gedaald in vergelijking met de situatie in het model BRIO 2006. Die daling wordt verklaard door een toename van de vullingsgraad (filling ratio), die zelf wordt beïnvloed door een lager aantal BIT ATAP's (Belgacom Interconnect Traffic). Het effect van een stijgende vullingsgraad wordt nog geaccentueerd door de verlaging van de tarieven van de interconnectieverbindingen. De gebruikte IC-linktarieven zijn de tarieven van BRIO 2006 aangezien de tarieven van BRIO 2007 nog niet bekend zijn.
- Andere kosten dan de netwerkkosten: In tegenstelling tot de netwerkkosten is er bij de andere kosten een stijging te zien. De oorzaak daarvan is een toename van de kosten voor financiële bemiddeling (FIC – Financial Intermediary Charge). De FIC weerspiegelt het financiële risico en het administratieve werk die met de gespreksdoorgifteverrichtingen gepaard gaan. De stijging ervan komt door de toename van het aandeel betwiste bedragen in het totaal van de gefactureerde bedragen.

Belgacom vindt dat de kosten van de telefooncentrales en van de afdeling Regulatory worden onderschat. Het BIPT verduidelijkt dat deze kosten werden bepaald volgens de methode die het Instituut heeft toegepast in voorgaande besluiten. Het Instituut verwijst naar de (vertrouwelijke) toelichtende documenten die aan Belgacom werden verstuurd als bijlage bij deze besluiten.

4.2.2 Bepaling van "redelijke" tarieven

Op het stuk van gespreksdoorgifteprijzen rust op Belgacom de verplichting om redelijke prijzen toe te passen maar geen verplichting tot kostenbasering. Rekening houdende met bepaalde opmerkingen die werden geformuleerd tijdens de openbare consultatie, verduidelijkt het BIPT dat het huidige besluit uitsluitend tot doel heeft deze redelijke prijzen te bepalen. Het Instituut diende geenszins een nieuwe analyse van de marktsituatie uit te voeren aangezien die stap reeds werd voltooid in het kader van het besluit van 11 augustus 2006, waarin een analyseperiode van drie jaar werd bepaald.

In zijn besluit van 22 december 2005 betreffende het referentie-interconnectieaanbod van Belgacom voor het jaar 2006 had het BIPT vastgesteld dat zowel de alternatieve operatoren als Belgacom de aandacht vestigden op het feit dat een significante verlaging van de transitprijs in januari 2006 een omgekeerd effect kon hebben als wat beoogd werd (omdat een lage prijs de intrede op de markt kan ontraden). In die omstandigheden had het BIPT het verkieslijk geacht om Belgacom geen verlaging van de transitprijzen op te leggen en die prijzen op het niveau te houden van in BRIO 2005.

In zijn besluit van 11 augustus 2006 betreffende de analyse van de wholesale- en de retailmarkt voor vaste telefonie (blz. 270) heeft het BIPT dezelfde logica gevolgd:

Het BIPT is van oordeel dat het niet langer gepast is om de prijzen voor gespreksdoorgifte aan een strikte kostenbasing te onderwerpen. Het Instituut stelt vast dat de markt voor doorgiftdiensten gekenmerkt blijft door een zeer groot marktaandeel van Belgacom. Het Instituut is van mening dat een van de factoren die deze situatie kunnen verklaren verband houdt met het feit dat de gereguleerde prijs voor gespreksdoorgifte op een relatief laag niveau ligt, hetgeen niet aanspoort om de markt te betreden. Het BIPT is dus van oordeel dat een strikte kostenbasing niet langer gepast is, maar dat de tarieven niettemin "redelijk" moeten blijven. Om de redelijkheid van de tarieven te beoordelen, zal het BIPT zich blijven beroepen op een kostenmethode van het top-down type, die eventueel zal kunnen worden gewijzigd na verzoening met het bottom-up model, alsook op internationale benchmarks. De tarieven die als "redelijk" worden beschouwd zullen niettemin kunnen afwijken van de resultaten van die modellen. Conform artikel 62, §2, tweede lid, moet het BIPT "rekening houden met de kosten verbonden aan efficiënte dienstverlening, met inbegrip van een redelijk investeringsrendement".

Er moet een tarief worden bepaald dat in het geval van de gespreksdoorgiftdienst² als redelijk kan worden beschouwd. Het BIPT houdt rekening met de volgende elementen:

1. De redelijkheid moet worden beoordeeld ten opzichte van de werkelijk gedragen kosten. De resultaten van het kostenmodel blijven bijgevolg een absoluut noodzakelijke referentie.
2. Het besluit van 11 augustus 2006 maakt de regulering lichter waaraan de tarieven voor gespreksdoorgifte onderworpen waren in het vroegere regelgevingskader. De "redelijke" tarieven mogen afwijken van de resultaten van het kostenmodel, hetgeen betekent dat de operator met een sterke machtspositie een winstmarge mag hebben.
3. Ten opzichte van andere interconnectiediensten onderscheidt de gespreksdoorgiftdienst zich door het feit dat er op die markt een zekere concurrentie³ mogelijk is (in tegenstelling tot bijv. de markt van de gespreksafgifte op een netwerk, waarvoor elke operator een marktaandeel van 100 % heeft). Door die specifieke eigenschap kan het gepast zijn om aan de operator met een machtspositie enige soepelheid te geven om zijn tarieven te bepalen.
4. Niettemin moet worden vermeden dat de operator met een sterke machtspositie te hoge of te lage prijzen toepast, die nadelig zouden zijn voor de gebruikers van de dienst of voor de concurrenten.

Rekening houdende met de voorgaande elementen is het BIPT van oordeel dat het gepast is om de tarieven van de gespreksdoorgiftdienst uit te drukken in de vorm van een marge van redelijke tarieven, m.a.w. in de vorm van een minimum en een maximum.

Het minimumbedrag moet logisch overeenstemmen met het resultaat van het kostenmodel, want anders zou Belgacom prijzen hanteren die onder de kostprijs liggen en die onmogelijk door andere operatoren kunnen worden gedupliceerd. Aangezien het om het minimumbedrag gaat, wordt Belgacom niet verplicht dit kostengebaseerde tarief toe te passen. Het BIPT zou een dergelijk tarief evenwel als redelijk beschouwen indien Belgacom beslist om dat toe te passen. Een kostengebaseerd

² Onverminderd de benadering die het BIPT zou kunnen volgen om redelijke tarieven te definiëren in andere omstandigheden en voor andere producten.

³ Een machtspositie sluit een zekere concurrentie op de markt niet uit (punt 72 van de richtsnoeren van de Europese Commissie voor marktanalyse en de beoordeling van aanmerkelijke marktmacht).

tarief (met inbegrip van een vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal) is immers verenigbaar met een duurzame concurrentie op de markt.

Wat het maximumbedrag betreft, acht het BIPT het gepast om aan Belgacom toe te staan een winstmarge te behouden die even groot is als diegene die was aanvaard in het kader van BRIO 2006 (d.i. het verschil tussen de resultaten van het kostenmodel 2006 en de prijzen van BRIO 2006, die waren gehandhaafd op het niveau van de prijzen van BRIO 2005, die zelf overeenstemden met de resultaten van het kostenmodel 2005). Rekening houdende met de evolutie van de onderliggende kosten, is het BIPT van mening dat een dergelijk niveau van winstmarge afdoende is als stimulans om tot de markt voor gespreksdoorgiftdiensten te betreden of er te blijven. Hoewel de maximumprijzen een vermindering inhouden ten opzichte van de vorige prijzen, (dan) mag deze vermindering de operatoren er niet van weerhouden om te investeren in directe interconnectieverbindingen. Het doorslaggevende criterium voor de installatie van een directe interconnectieverbinding is immers niet de prijs voor gespreksdoorgifte maar het volume verkeer dat tussen twee specifieke operatoren wordt uitgewisseld.

De op deze manier verkregen minimum- en maximumtarieven werden vergeleken met de tarieven in andere Europese landen. Uit deze vergelijkingen blijkt dat het Europese gemiddelde tussen het voor Belgacom bepaalde minimum en maximum ligt. De minimumprijs van Belgacom sluit nauw aan bij het Europese gemiddelde en de maximumprijs is in lijn met de hoogste waargenomen prijzen. Deze resultaten bevestigen de overtuiging van het BIPT dat de hierboven bepaalde tarieven redelijk zijn.

Alle tarieven tussen het minimum en het maximum worden als redelijk beschouwd. De precieze bepaling van de tarieven tussen dit minimum en maximum wordt aan het oordeel van Belgacom overgelaten.

De door Belgacom bepaalde tarieven voor gespreksdoorgifte dienen ter kennis te worden gebracht van de andere operatoren en dus te worden opgenomen in het referentieaanbod van Belgacom, conform de bepalingen in het besluit van 11 augustus 2006⁴.

5 RESULTATEN

In de onderstaande tabellen worden de minimum- en de maximumprijzen gegeven voor de gespreksdoorgiftdiensten voor en na verdeling in een component "peak/off-peak" en een component "set-up/duration".

5.1 GEMIDDELDE TARIEVEN PER MINUUT (IN EUROCENT)

TOTAL Transit tarif	BRIO 2006			BRIO 2007				
	BRIO Model 2006	Tarieven 2006	Marge bovenop resultaten model	BRIO Model 2007	Tarieven 2007		Marge bovenop resultaten model	
					Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
Transit IAA	0,311	0,419	35%	0,279	0,279	0,375	0%	35%
Transit EAA	0,490	0,613	25%	0,479	0,479	0,600	0%	25%

⁴ Cf. blz. 262 en 263 van het besluit.

5.2 OPDELING VAN DE GEMIDDELDE TARIEVEN PER MINUUT IN EEN COMPONENT PEAK/OFF-PEAK EN IN EEN COMPONENT SET-UP/DURATION (IN EUROCENT)

	Transit IAA		Transit EAA	
	Set-up		Set-up	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
peak	0,174	0,234	0,299	0,375
off-peak	0,091	0,123	0,157	0,197
	Duration		Duration	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
peak	0,285	0,384	0,491	0,615
off-peak	0,150	0,202	0,258	0,322

6 BESLUIT

Na behoorlijke overweging van de standpunten van de betrokken partijen, zoals die zijn uitgedrukt in hun briefwisseling of tijdens vergaderingen enerzijds, en anderzijds van de algemene doelstellingen van het regelgevingskader inzake bevordering van de concurrentie, economische efficiëntie en verdediging van de belangen van de consumenten, neemt het Instituut het volgende besluit:

1. De tarieven van de gespreksdoorgiftdiensten van Belgacom voor het jaar 2007 moeten worden vastgelegd overeenkomstig punt 5.2 van dit document.
2. De tarieven bepaald door Belgacom in overeenstemming met punt 1 dienen te worden gepubliceerd in het referentie-interconnectieaanbod van Belgacom.
3. Die tarieven gaan in op 1 oktober 2007.

7 BEROEPSMOGELIJKHEDEN

Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep aan te tekenen bij het hof van beroep te Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel binnen zestig dagen na de kennisgeving ervan. Het hoger beroep wordt ingesteld: 1° bij akte van een gerechtsdeurwaarder die aan de tegenpartij wordt betekend; 2° bij een verzoekschrift dat, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, ingediend wordt op de griffie van het gerecht in hoger beroep; 3° bij ter post aangetekende brief die aan de griffie wordt gezonden; 4° bij conclusie, ten aanzien van iedere partij die bij het geding aanwezig of vertegenwoordigd is. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 1057 van het gerechtelijk wetboek.

M. Van Bellinghen
Lid van de Raad

G. Deneff
Lid van de Raad

C. Rutten
Lid van de Raad

E. Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad